

Bra att veta 2021

För dig som vill starta företag!

För mer information rekommenderar vi att du även läser: "Bra att veta - För längre vistelser!" eller "Bra att veta - För dig som är på tillfälligt besök!"

Användbar information
från Skellefte Älvdal

Varmt välkommen till Skellefteå Älvdal!

Skellefteå Älvdal omfattar Skellefteå, Norsjö, Malå, Arvidsjaur, Sorsele och Arjeplogs kommuner, ett område med unika möjligheter.

Den här broschyren är till för dig som är intresserad av att starta företag här. Här finns värdefull information om möjligheter och skyldigheter som företagare i Sverige och vad som gäller specifikt i den här delen av landet.

Tveka inte att kontakta det lokala näringslivskontoret eller nyföretagarrådgivningen i den kommun där du är intresserad av att etablera dig. De finns till för dig.

Innehåll

Rådgivning	4	Ekonomi	8	Tillstånd och regelverk	14
Arjeplog	4	Finansiering	8	Regelverk hotell- och pensionatsverksamhet	14
Arvidsjaur	4	Kapitalhantering och identifiering	8	Registrering av utländska gäster	14
Malå	4	Bokföring och bokslut	8	Byggregler och bygglov	14
Norsjö	4	Kontroll av företagskunder	8	Brandskydd och sotning	14
Skellefteå	4	Försäkringar	9	Tillgänglighet för funktionshindrade	14
Sorsele	4	Viktiga formulär om dina sociala förmåner	9	Servering av mat och dryck	14
Starta företag	4	vid flytt inom EU	9	Servering av alkohol	15
F-skatt	4	Företagsförsäkring	9	Ljudanläggning	15
Företagsstöd	4	Din egen försäkring	9	Paketreselagen	15
Person- och samordningsnummer	5	Branschorganisationer	10	Taxitrafiklagen	15
Starta eget	6	Personal	11	- transport av människor	15
Informativa hemsidor	6	Anställa personal	11	Guidade turer med skoter	15
Verksamt	6	Lagen om anställningsskydd	11	Djur i verksamhet – Tillstånd	15
Tillväxtverket	6	Anmäl kassaregister	12	Förhindra smittspridning	15
Skatteverket	6	Typ av betalningsmedel ska framgå av kvittot	12	Guidade turer	16
Arbetsförmedlingen	6	Erbjud alltid kunden ett kvitto	12	Rennäring	16
Företagsregistrering	7	Sälja tjänster till andra länder	13	Arbete på sjöis	16
Ansök om F-skatt	7	EU, Norge, Island och Liechtenstein	13	Bedriva verksamhet på annans mark	16
Momsregistrering	7	Länder utanför EU	13		
Registrera företagsnamn	7				
Affärsplan	7				

Rådgivning

Arjeplog

Argentis Näringslivsbolag

Tel: 070-280 29 79

Besöksadress: Bagarstugan, Storgatan 20

[Läs mer på Argentis hemsida](#)

Arvidsjaur

Arvidsjaur kommun

Tel: 0960-65 45 85

Besöksadress: C/o Redok
Stationsgatan 2

[Läs mer på Arvidsjaur hemsida](#)

Malå

Malå kommun

Tel: 0953-140 76

Besöksadress: Kommunhuset,
Storgatan 13

[Läs mer på Malå kommuns hemsida](#)

Norsjö

Norsjö kommun

Tel: 0918-141 67

Besöksadress: Kommunhuset,
Storgatan 67

[Läs mer på Norsjö kommuns hemsida](#)

Skellefteå

Nyföretagarcentrum

Tel: 0910-77 95 15

Besöksadress: The Great Northern,
Storgatan 53

[Läs mer på Nyföretagarcentrum](#)

[Skellefteås hemsida](#)

Sorsele

Sorsele kommun

Tel: 0952-140 00

Besöksadress: Kommunhuset,
Burevägen 4

[Läs mer på Sorsele kommuns hemsida](#)

Bra länkar

[Driva-eget.se](#)

[Egetforetag.se](#)

Starta företag

[Sweden.se](#)

F-skatt

[Skatteverket.se](#)

[Verksamt.se](#)

Företagsstöd

[Region Västerbotten](#)

Företagsstöd

[Region Norrbotten](#)

Företagsstöd

[Jordbruksverket](#)

Företagsstöd

Person- och samordningsnummer

Du som kommer till Sverige för att bo och arbeta här i minst ett år ska vanligen folkbokföra dig och får då ett personnummer. Om du ska bo och arbeta här, men inte uppfyller kraven för att bli folkbokförd, får du istället ett samordningsnummer när du registreras för skatt. Person- och samordningsnummer är ett sätt för myndigheter att identifiera dig. Du kan inte själv begära ett samordningsnummer utan det görs av den myndighet som du har kontakt med.

Det är vanligt att både myndigheter och andra aktörer frågar efter personnummer eller samordningsnummer. Identitetsnumret kommer du använda vid kontakt med till exempel sjukvård och banker.

Läs mer om folkbokföring, personnummer och samordningsnummer på [Skatteverket](#). Har du nyligen flyttat hit eller funderar på att flytta hit rekommenderar vi att du även tar del av "Bra att veta – för längre vistelser!"

Starta eget

Uppstartsfasen för företag kan se något olika ut beroende på om du ska starta en enskild firma, ett aktiebolag, en ekonomisk förening eller ett handelsbolag. Mycket är däremot relevant för alla typer av bolagsformer, se dock till att läsa in dig på just ditt företags bolagsform för att vara säker på att du inte glömmet något väsentligt.

Informativa hemsidor

Tänker du starta företag kan du få hjälp och stöd av tillväxtavdelningen eller motsvarande enhet i din kommun. Kontaktuppgifter finns presenterade högst upp i detta kapitel. Utöver det finns massvis med information och värdefulla tips på internet, se exempelvis:

Verksamt

Verksamt.se är en företagarsajt där flera myndigheter har gått samman för att ge en enkel och samlad information till den som driver eller vill starta företag. Här finner du även mallar och andra verktyg som kan vara bra att ha.

Ett första steg kan vara att besöka den digitala broschyren där du finner all information om att starta och driva företag.

Här finns den svenska [broschyren](#).

Tillväxtverket

Tillväxtverket arbetar med att skapa bättre förutsättningar för företag och entreprenörer. Via dem kan du beställa hem publikationer gällande nystart av företag. Är du utländsk medborgare och funderar på att starta företag i Sverige kan du läsa mer på [Starta företag](#).

Skatteverket

Har du frågor om preliminärskatten, deklarationen eller dylikt är det Skatteverket du ska vända dig till. Du kan boka ett enskilt möte eller gå på någon av de informationsträffar de arrangerar. Läs mer på [Skatteverkets hemsida](#).

Arbetsförmedlingen

Arbetsförmedlingen kan i vissa fall bevilja ett så kallat starta eget-bidrag till personer som startar upp en egen verksamhet. För att kunna söka bidraget ska du vara inskriven som arbetslös hos Arbetsförmedlingen. Vid dialog med en handläggare från Arbetsförmedlingen kommer du senare att bli ombedd att skicka in din affärsplan, startbudget, resultatbudget och likviditetskalkyl. Det är viktigt att det inom företaget inte finns några transaktioner innan du eventuellt blir beviljad starta eget-bidrag. Bor du inom stödområde i glesbygdskommuner behöver du inte vara arbetslös för att söka starta eget-bidrag

utan det ses istället som en omställning. Till glesbygdskommuner räknas alla kommuner i Västerbotten förutom Umeå. I Norrbotten räknas de flesta inlandskommuner som glesbygdskommuner, däribland Arvidsjaur och Arjeplog. Personer med samordningsnummer kan inte söka starta eget-bidrag.

Läs mer här om [Starta eget-bidrag](#).

Företagsregistrering

Ansök om F-skatt

Ansök om att bli godkänd för F-skatt hos Skatteverket när du startar ditt företag. Om du saknar personnummer skriver du in ditt samordningsnummer i rutan för personnummer på denna blankett: företagsregistrering (SKV 4620). Har du ett svenskt personnummer kan du, om du skaffar ett mobil Bank-ID eller annan e-legitimation, ansöka om att bli godkänd för F-skatt via e-tjänsterna på www.verksamt.se.

Är du anställd vid sidan av ditt företag och planerar att fortsätta vara det ansöker du istället om att bli godkänd för FA-skatt (F-skatt med villkor).

Ansöker du med samordningsnummer om F-skatt kommer ett brev till dig med kompletterande frågor angående affärsplan, uppehålle och levnadsformer. Skatteverket begär även en tillstyrkt passkopia. Dessa frågor får alla de som ansöker om F-skatt med samordningsnummer. Svaren kan du maila direkt till handläggaren.

Momsregistrering

Om du ska bedriva momspliktig verksamhet ska du ansöka om momsregistrering samtidigt som du ansöker om F-skatt. De flesta verksamheter är momspliktiga, undantag är till exempel viss kultur- och

vårdverksamhet. Om du säljer för högst 30 000 kr om året är du i de flesta fall befriad från moms.

Läs mer på [Skatteverkets hemsida](#).

Registerutdrag

När registreringen är klar får du ett registerutdrag som visar att du är godkänd för F- eller FA-skatt samt ett beslut med uppgifter om vilken preliminär skatt du ska betala in till ditt skattekonto varje månad.

Registrera företagsnamn

Att registrera sitt företagsnamn är inte obligatoriskt men det gör att företagsnamnet är skyddat och inte kan användas av någon annan i samma län eller land, beroende på företagsform. Namnregistreringen görs hos Bolagsverket, mot en avgift.

Läs mer om [Registrera företagsnamn](#).

Affärsplan

Det är alltid bra att skriva en affärsplan för att tydliggöra vad du erbjuder, potentiella kunder, konkurrenter och framtidsvision. En affärsplan behövs också om du har för avsikt att ansöka om lån, starta eget-bidrag eller attrahera investerare.

Läs mer om [Skapa en affärsplan](#).

Ekonomi

Finansiering

Ibland räcker egna medel inte till i starten av ett företag. Det allra vanligaste är att söka extern finansiering via banken och ett banklån. När du ansöker om lån hos banken måste du kunna presentera företagets affärsplan och budget. Det krävs för att banken ska kunna bedöma vilken risk lånet innebär för banken.

Andra externa långivare är [Almi](#) och [Norrlandsfonden](#).

Som företagare kan du även ansöka om finansiell stöd hos [Region Västerbotten](#) eller [Region Norrbotten](#). Det stöd du kan söka är allt från uppstartshjälp till större investeringar på flera miljoner.

Kapitalhantering och identifiering

För en person med svenskt personnummer finns det inga hinder att ansöka om bankkonto, bankdosa, Bank-ID och e-legitimation. Oftast krävs bara ett besök på banken där du fyller i en ansökan och får samma dag både konto och bankdosa.

För en person med samordningsnummer i Sverige ser processen inte likadan ut. Ett konto för privat bruk brukar sällan vara ett problem att öppna då det ska underlätta vid utbetalning av löner bland annat. Har

du samordningsnummer med ett svenskt registrerat företag behöver du ett bankkonto och bankdosa. Vid ansökan kan det vara av god ide att uppvisa din F-skatt- och momsregistrering, samt ett bankintyg från ditt hemland. En företagare med samordningsnummer kan inte få Bank-ID utan istället får du en bankdosa. Den behövs för att du ska kunna logga in på bankens hemsida och göra in- och utbetalningar.

Ett Bank-ID används för att digitalt identifiera sig. Sverige är ett digitaliserat land där kontakten med myndigheter till exempel Försäkringskassan, Skatteverket och Arbetsförmedlingen vanligtvis sker digitalt.

En person med samordningsnummer kan inte få ett Bank-ID och behöver antingen uppsöka myndigheten eller använda blanketter.

Bokföring och bokslut

Alla som har ett registrerat företag, oberoende företagsform, är bokförings-skyldiga. Det innebär att alla affärshändelser ska bokföras löpande. Till varje bokföringspost ska det finnas en verifikation. Det kan till exempel vara ett kvitto eller en faktura. Bokföringen avslutas med en sammanställning, även kallat bokslut. Bokslutet innehåller resultaträkning och

balansräkning. Allt bokföringsmaterial måste sparas i minst sju år. Det är bokslutet som ligger till grund för företagets beskattning.

Vi rekommenderar att du, vid uppstart av näringsverksamhet, tar kontakt och hjälp av en redovisningsbyrå.

Läs mer om [Bokföring och Bokslut](#).

Kontroll av företagskunder

Som ny företagare i Sverige kan det vara svårt att veta hur marknaden ser ut. På [allabolag.se](#) kan du läsa mer om Sveriges alla bolag och deras ekonomi, det vill säga årsredovisningar, verksamhetsbeskrivningar, bokslut och nyckeltal. Denna tjänst är kostnadsfri. På [allabolag.se](#)

kan du se vilka styrelser en person är engagerad i.

Vill du göra ytterligare kontroller kan du via [allabolag.se](#) köpa kreditupplysningar från UC.

På [www.allabolag.se](#) kan du läsa mer.

Försäkringar

Viktiga formulär om dina sociala förmåner vid flytt inom EU

Om du är EU-medborgare och vill leva och arbeta i Sverige behöver du försäkra dig om att du också kan ta del av dina sociala förmåner, som sjukvårds- och arbetslöshetsförmåner, om behovet skulle uppstå. Därför är det viktigt att du förbereder rätt formulär i ditt hemland, och tar med dem till Sverige.

Läs mer om [Standardformulär för sociala förmåner](#).

Företagsförsäkring

När du startar företag är det viktigt att du ser över vilka försäkringar du behöver till ditt företag, dina anställda och dig själv. Det finns flera försäkringsbolag så det kan vara bra att jämföra olika alternativ för att se vilken försäkring som passar just ditt företag.

En företagsförsäkring är ett försäkringspaket som kan gälla för egendom, ansvar, rättsskydd och avbrott. Det är viktigt att du uppfyller det villkor och krav som krävs för försäkringen, annars kan självriskan bli högre vid en skada. Exempel på villkor och krav kan vara godkända lås, brandsläckare, första hjälpen-utrustning och utrymningsvägar.

Din hemförsäkring täcker inte en näringsverksamhet, utan täcker bara för skador på sådant som används för privat bruk.

Är dina anställda anslutna till kollektivavtal måste du teckna de avtalsförsäkringar som ingår i kollektivavtalet. Saknas kollektivavtal kan du frivilligt teckna avtalsförsäkringar, vilket vi rekommenderar.

Din egen försäkring

Du bör även se till att du själv har ett gott försäkringsskydd. Nedan listas de vanligaste försäkringarna du bör teckna som företagare.

- Arbetslöshetsförsäkring. Bli medlem i en a-kassa. Då får du ett visst skydd om företaget inte utvecklas enligt planerna.
- Pensionsförsäkringar eller privat pensionssparande som kompenserar för utebliven tjänstepension.
- Olycksfallsförsäkring.
- Sjukavbrottsförsäkring. Vid sjukdom kan du få ersättning för fasta kostnader.
- Försäkringar som höjer sjukpenningen, och andra försäkringar som täcker kostnader för läkarvård och vikarie.

I Sverige har företagare samma rätt som anställda till det sociala försäkringssystemet. Den sociala försäkringen grundar sig på den sjukpenninggrundande

inkomsten, även kallad SGI. Beroende på vilken företagsform du har kan SGI beräknas olika. Valet av företagsform kan alltså påverka storleken på din ersättning vid sjukdom eller föräldraledighet.

Läs mer om [Viktiga försäkringar](#) i ditt företag.

Branschorganisationer

Att vara med i en branschorganisation kan underlätta för ditt företag att ta del av viktiga regler och föreskrifter. Som ny företagare i Sverige kan du ta del av värdefull information i en branschorganisation. Det kan till exempel vara rådgivning i juridiska frågor men även viktig information angående standard för varor och tjänster som gäller för just den bransch du arbetar inom.

Läs mer om olika [Branschorganisationer i Sverige](#).

Personal

Anställa personal

Första gången du anställer någon måste du registrera dig som arbetsgivare. Detta gör du via [Skatteverket](#).

Lagen om anställningsskydd

Ifall din verksamhet kräver att personal anställs bör du läsa på om vilka skyldigheter du har som arbetsgivare. Svenska arbetsmiljöregler gäller alla som arbetar i Sverige. Planerar du att anställa personal från ett annat land än Sverige behöver de uppfylla ett antal kriterier.

Läs mer om att [Arbeta och driva företag i Sverige](#).

Läs mer om [Lagen om anställningsskydd](#)

När kunder ska betala

Anmäl kassaregister

Ska du sälja varor eller tjänster där du behöver ta emot kontant betalning måste du i de flesta fall ha ett certifierat kassaregister. Du måste även anmäla kassaregistret till Skatteverket.

Typ av betalningsmedel ska framgå av kvittot

Kassaregistret ska kunna registrera olika slag av betalningsmedel. Exempel på betalningsmedel är kontanter, konto- eller kreditkort och andra elektroniska betalningstjänster så som Swish¹. Även presentkort, kuponger och liknande ska kunna registreras som betalmedel om detta erbjuds på ditt företag. Skatteverket har listor över tillverkardeklarerade kassaregister och certifierade kontrollenheter.

Erbjud alltid kunden ett kvitto

Du är skyldig att erbjuda kunden ett kassakvitto, oavsett vilket betalmedel kunden använder. På kvittot ska det framgå vilket betalningsmedel som har använts. Tänk därför på att programmera kassaregistret efter de betalningsmedel som du tar emot. Ett kassakvitto kan vara i pappersformat eller i elektronisk form.

Läs mer om [Anmälan av kassaregister](#).

¹ Swish är en digital betalmetod som beställs via internetbanken och Bank-ID. Denna tjänst finns endast tillgänglig för personer med svenskt personnummer.

Sälja tjänster till andra länder

EU, Norge, Island och Liechtenstein

Tjänster som är tillåtna att sälja i Sverige är i de flesta fall tillåtna att sälja fritt, utan tullavgifter, till andra EU-länder eller till Norge, Island och Liechtenstein som också hör till EU:s inre marknad. Du bör dock ta reda på om det krävs tillstånd för att erbjuda tjänsten inom EU, eller om det finns någon annan begränsning innan du säljer tjänster. Ska du sälja tjänster till ett annat företag inom EU behöver du normalt sett inte lägga på svensk moms på fakturan. Notera att det kan finnas undantag, ta reda på vad som gäller för den tjänst du säljer.

Läs mer om [Sälja tjänster till andra EU-länder](#).

Länder utanför EU

Ta reda på om landet eller länderna du planerar att sälja tjänster till har lagar som diskriminerar mot, eller på andra sätt hindrar, utländska tjänsteföretag och vad du i så fall behöver göra för att få sälja tjänster där.

Läs mer om [Moms när du säljer tjänster utanför EU](#).

Tillstånd och regelverk

Regelverk hotell- och pensionatsverksamhet

Du måste ansöka om tillstånd av polisen om du tänker bedriva en verksamhet som har kapacitet för mer än nio gäster eller som har fler än fem gästrum. Om du köper en verksamhet, säljer en verksamhet eller byter föreståndare på verksamheten ska även detta anmälas till polisen.

Du behöver inget särskilt tillstånd från polisen om du som mest har fyra rum att hyra ut eller har plats för maximalt åtta gäster i din hemmiljö. Däremot kan andra tillstånd behövas för exempelvis:

- Servering av livsmedel
- Registrera dricksvattnet (om du inte är ansluten till det kommunala ledningsnätet)
- Enskild avloppsanläggning (Avloppsanläggning som inte är ansluten till det kommunala ledningsnätet)

Läs mer om [Ansökan om tillstånd för att yrkesmässigt bedriva hotell- eller pensionatsrörelse](#).

Registrering av utländska gäster

Utländska gäster (ej medborgare och ej fast bofast i Sverige) som bor på din anläggning, måste du registrera. Det krävs även att du kontrollerar deras legitimation. Detta gäller även om du hyr ut plats för tält, husvagn eller husbil.

Läs mer om [Polismyndighetens föreskrifter och allmänna råd om registreringskort för hotellgäster](#).

Byggregler och bygglov

Det finns särskilda lagar för hur du ska utforma bland annat gemensamma utrymmen, kök, gästrum, ventilation och utrymningsvägar med hänsyn till säkerhet, tillgänglighet och brand. Du behöver även lov för att ändra hur en byggnad används. Kontakta därför din kommun innan du startar din verksamhet för att [ansöka om bygglov eller göra en bygganmälan](#). Det måste du göra oavsett om du planerar att använda en redan befintlig fastighet, eller om du planerar att bygga nytt, bygga till eller bygga om.

Läs mer på [Boverket](#).

Miljö- och hälsoskyddsregler

Din hotellverksamhet måste anmälas till kommunen innan driften startas. Detta beror bland annat på att det finns särskilda miljö- och hälsoskyddsregler som gäller för hotellverksamheter. Kontakta din kommun i ett tidigt skede för att få veta mer om vad som gäller för din verksamhet och i ditt särskilda fall.

Brandskydd och sotning

Du måste skicka in en skriftlig redogörelse till kommunen för hur du arbetar med brandskydd i fastigheten. Det gäller fastigheter där brandskyddet måste kontrolleras särskilt noga, eftersom risken för brand eller konsekvenserna av en brand är stora.

Om du planerar att hantera brandfarlig vara, som till exempel brännbar gas eller vätska kan du behöva tillstånd från räddningstjänsten. Tänker du använda en eldstad inomhus är det aktuellt med brandskyddskontroll och sotning. Du är skyldig att se till att det i din fastighet finns utrustning för brandsläckning och livräddningsutrustning för olika typer av olyckor. Du måste också hindra uppkomst av brand och ha ett systematiskt brandskyddsarbete.

Läs mer [Skyldighet att hålla med brandskydd](#).

Läs mer [Myndigheten för samhällsskydd och beredskap](#).

Tillgänglighet för funktionshindrade

Din lokal måste i vissa fall anpassas för personer med funktionsnedsättning. Det kan exempelvis gälla att skapa allmän tillgänglighet för rullstolsburna genom att anpassa toaletten, eller att markera trappor för synskadade. Kontakta din kommun för mer information om tillgänglighet.

Läs mer om [Tillgänglighet](#).

Servering av mat och dryck

Du är skyldig att upplysa bygg- och miljönämnden eller motsvarande i din kommun om du tänkt servera mat samt vilka livsmedelsanläggningar som du ansvarar för. Information om vilka anläggningar som ska godkännas och vilka som ska registreras finns på [Livsmedelsverket-Livsmedelsanläggningar](#). Du kan vända dig till din kommun för att få hjälp med bedömning.

Servering av alkohol

Det kan vara bra att bekanta sig med Alkohollagen om du har tänkt servera alkohol i dina lokaler. För att få servera alkohol måste du först inneha ett serveringstillstånd som du ansöker om hos din kommun. För att få serveringstillstånd måste du bland annat ha en anmäld livsmedelsanläggning. Serveringstillståndet är personligt och kan inte övertas från eller överlåtas till någon annan.

Anmäl även till din kommun om du ska sälja tobak eller folköl i din lokal.

Läs mer om [Alkohollagen](#).
Läs mer om [Serveringstillstånd](#).

Ljudanläggning

Enligt Lagen om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk (URL) har artister och musiker rätt till ersättning när deras musik används offentligt. Det betyder att alla som spelar musik för anställda, kunder eller gäster (fler än 40) måste betala för musiklicens från Stim (Svenska tonsättares internationella musikbyrå) och Sami (Svenska artisters och musikers intresseorganisation).

Läs mer om [Stim-Musiklicens](#).
Läs mer om [Sami-Lagstiftning](#).

Paketreselagen

En paketresa innebär att minst två olika resetjänster säljs tillsammans, exempelvis transport och boende, aktivitet och boende eller dylikt. I Sverige måste en resegaranti ställas om du erbjuder paketresor bestående av minst två olika resetjänster. Tänk på att resevillkoren skall anges tydligt i ditt försäljningsmaterial och på din hemsida.

Har du ett utländskt bolag som tillfälligt är verksamt i Sverige är det inte nödvändigt att ställa svensk resegaranti. Istället gäller avsändande lands lagstiftning inom området.

Läs mer om [Paketreselagen](#).

Taxitrafiklagen – transport av människor

Om du mot betalning tänker erbjuda dina kunder skjuts i eget fordon krävs att du har ett tillstånd enligt Taxitrafiklagen.

Läs mer om [Taxitrafiklagen](#).
Läs mer om [Taxitrafiktillstånd](#).

Guidade turer med skoter

Det finns undantag från bestämmelserna i 2 kap. 3 § körkortslagen (1998:488) för turistverksamhet där guidade turer med skoter ingår. Den som är över 18 år eller

har körkort eller traktorkort får köra en snöskoter och terränghjuling inom turistnäringen, om färden sker:

- I en grupp om högst tio förare.
- Under ledning av en person som innehar förarbevis för fordonet.
- Längs en sträcka som bestämts av denne före färden.

Konsumentverket har tagit fram en vägledning för dig som tänkt driva verksamhet där guidade skoterturer ingår. Detta för att förebygga personskador.

Läs mer om [Konsumentverkets vägledning](#).
Läs mer från [Nationella snöskoterrådet](#).

Djurhållning

Driver du en verksamhet där djur är inblandade måste du vara väl påläst om vilka regler som gäller. I Sverige går alla djur under djurskyddslagen som finns till för att förebygga att djur far illa.

Hundar ska ID-märkas och registreras hos Jordbruksverket och du som ägare står under tillsynslagen, vilket innebär att du är skyldig att se till att djuret inte orsakar problem för andra djur, natur eller människor.

Mellan den 1 mars–20 augusti är djurlivet känsligt och då får hundar inte springa lösa. Även under annan tid på året måste du ha din hund under sån uppsikt att den inte stör eller skadar djurlivet och andra människor. I vissa delar av landet råder kopplingstvång.

Läs mer om [Djurskyddslagen](#).
Läs mer på [Jordbruksverket-djur](#).
Läs mer på [Svenska kennelklubben](#).

Djur i verksamhet – Tillstånd

Driver du verksamhet med hundar, hästar, sällskapsdjur eller pälsdjur behöver du tillstånd från Länsstyrelsen. Även icke ekonomiska verksamheter kan ibland behöva tillstånd, till exempel om du har väldigt många djur hemma, bedriver avel eller liknande.

Läs mer om [Länsstyrelsen-djur i verksamhet](#).

Förhindra smittspridning

Alla djurägare har en skyldighet att på bästa sätt förebygga spridningen av sjukdomar. Detta görs genom att hålla utrymmen där djuren hålls rena samt upprätthålla god handhygien. För den som bedriver besöksverksamhet måste det finnas möjlighet för gäster att tvätta händer med tvål och vatten innan kontakt tas med djuren.

Guidade turer

Tack vare Allemansrätten finns det goda förutsättningar för den som vill bedriva guidade turer till häst eller med hundspann. Ha dock i åtanke att inte alla platser omfattas av allemansrätten, det gäller exempelvis privat mark. Tänk också på att ta hänsyn till andra som vistas i naturen. Preparerade skidspår och allmänna elljusspår bör undvikas då de lätt förstörs. Se också till att visa hänsyn till rennäringen som bedrivs på många platser i vårt område.

Rennäring

Renar, trots att de strövar fritt i naturen, räknas som tamdjur då de alla har en ägare. Bara samer (en svensk urbefolkning) får bedriva rennäring och det kan vara en

mycket utmanande bransch. Renarna behöver med jämna mellanrum flyttas till olika betesmarker och det är viktigt att de inte störs under flytten. Bedriver du aktiviteter med turister är det därför bra att kontakta den sameby på vars område du tänker bedriva verksamheten. Är du osäker, kontakta ditt närmaste kommunkontor.

För mer information, kartor och kontaktuppgifter läs mer på [Sametinget](#).

Arbete på sjöis

Om du planerar att göra en isbana måste denna anmälas till kommunen enligt miljöprövningsförordningen. Anmälan måste lämnas in flera månader innan det att verksamheten planeras att starta. Då

berörda sakägare, till exempel Länsstyrelsen, samebyar och övriga berörda måste höras i ärendet kan detta ta lång tid. Därefter tar den kommunala miljönämnden ett beslut om en isbana kan få anläggas eller inte.

Läs mer om [Isvett och säkerhet](#).

Allemansrätten

Alla har tillgång till naturen, men där ingår såväl rättigheter som skyldigheter. Det innebär att ta ansvar för natur och djurliv och visa hänsyn mot markägare och andra besökare. Det finns vissa saker du bör tänka på och ansvar att följa när du besöker skog och mark.

Mer information finns att läsa på [Naturvårdsverket](#). Där kan du läsa om vad som gäller vid:

- Bad, båt, is
- Cykling
- Eldning
- Enskild väg
- Hemfridszon
- Hundar i naturen
- Jakt och fiske
- Klättring
- Organiserat friluftsliv
- Orientering och geocaching
- Plocka blommor, bär och svamp

- På fjället
- Ridning
- Skyddade områden
- Stängsel och skyltar
- Tältning
- Tätortsnära natur
- Vandring och skidåkning

Bedriva verksamhet på annans mark

Allemansrätten riktar sig till den enskilde individen, inte till grupper. Önskar du bedriva organiserade aktiviteter med en grupp människor innebär det ett ökat ansvar för natur och djurliv.

Tänker du bedriva en kommersiell verksamhet, till exempel ett företag inom turism, på annans mark ska du alltid ta kontakt med markägaren först. En god dialog mellan dig och markägaren gör att ni undviker missförstånd. Är du och markägaren överens om användandet av marken bör ni teckna ett markupplåtelseavtal.

Läs mer på [Allemansrätten och kommersiell verksamhet](#).